

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/56/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124328354
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124328354.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobkyne CityRent, s.r.o., Ľubochnianska 4, Bratislava, IČO: 50 713 477, zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej Slovenská kancelária poisťovateľov, Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, o zaplatenie 1 488 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), po tom ako žalobkyňa navrhla pokračovať v konaní na príslušnom súde podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Up/1212/2024 Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku na rozhodnutie o príslušnosti s odôvodnením, že predmetom konania je nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia, a to náhrady škody za prenájom náhradného motorového vozidla poškodeným v dôsledku dopravnej nehody. Právnym predchodcom žalobkyne bola právnická osoba, ktorá ako nájomca uzatvorila so žalobkyňou ako prenajímateľkou zmluvu o prenájme motorových vozidiel. V predmetnej veci sa nejedná o žiadny zo sporov, pre ktorých prejednanie je zákonom stanovená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. Charakter vzťahu medzi žalobkyňou ako postupníkom, na ktorého bola poškodeným postúpená pohľadávka na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žalovanou, je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vždy vzťahom občianskoprávnym, a preto je na prejednanie daného sporu príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa ustanovenia § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobkyňou tvrdeného nezákonného krátenia poistného plnenia (náhrady škody v časti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), na ktoré vznikol poškodenému nárok v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej škodcom poisteným u žalovanej. Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovanej. Pohľadávka poškodeného na náhradu škody voči žalovanej bola v neuhradenej časti (za prenájom náhradného motorového vozidla) predmetom postúpenia na žalobkyňu, a to zmluvou o postúpení pohľadávky z 5. júna 2023.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj pri splnení podmienok uvedených v § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v texte § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykladať extenzívne, t.j. tak, že pod postúpením sporu je treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

6. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15-tich dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. V danom prípade je žalovanou právnická osoba, ktorá má adresu sídla v obvode Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

13. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

14. Najvyšší súd upriamil pozornosť na skutočnosť, že v danom prípade je žalobkyňou právnická osoba a žalovanou je právnická osoba (poisťovňa). Na žalobkyňu bola zmluvou o postúpení pohľadávky

postúpená pohľadávka poškodeného, ktorú mal voči žalovanej, nakoľko táto predstavovala poisťovňou krátenú časť škody (náklady na prenájom náhradného motorového vozidla) vzniknutej z poisťnej udalosti spôsobenej škodcom. Najvyšší súd zastáva názor, že žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie od osoby poškodeného, kedy sa povaha záväzku poisťovne z povinného zmluvného poistenia voči poškodenému postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa nemení.

15. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poisťných zmlúv.

16. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poisťovateľom. Náhradu škody si poškodený (v prejednávacom spore jeho právny nástupca) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Medzi žalobkyňou (resp. postupcom) a žalovanou nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah.

17. Nakoľko predmetný spor má občianskoprávny, a nie obchodnoprávny charakter, na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III (§ 22 písm. a) Civilného sporového poriadku) a jeho nesúhlas s postúpením sporu je preto dôvodný.

18. Na prejednanie sporu je všeobecne miestne príslušným súdom Mestský súd Bratislava IV (§ 13 v spojení s § 15 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.